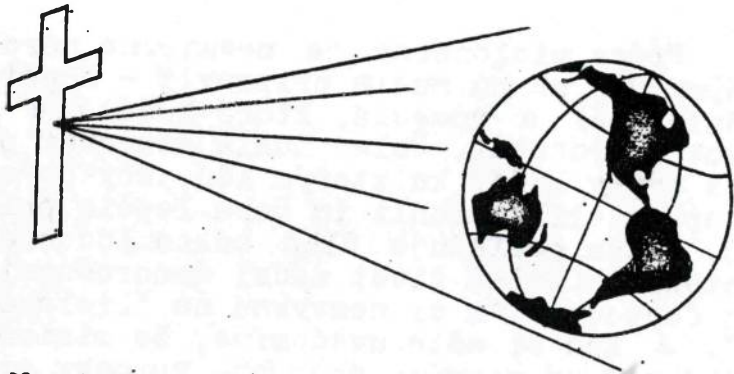

O B S A H

Sny sv. Don Bosca	5
Misionár pod snežnou strechou	9
Náš patrón	13
Panna Mária a my	18
Kto to vie ?	23
Dejiny Cirkvi	24
Cesta k svätosti	27
Na chate	32
Hry	39
Rozlúštenie hádaniek z čísla 4 a 5	40

Milí chlapci!

Mesiac október je považovaný za mesiac misionárov a misií. Nepochybujem, že ste sa už s týmito slovami stretli a že približne viete, čo znamenajú. Tým, ktorí to nevedia, chcem povedať, že slovo "misia" je latinského pôvodu a znamená "poslanie". Misionári sú potom ľudia, poslaní k iným ľuďom. Teraz sa možno opýtate: Kto ich posielal a prečo? Nuž, vysvetlíme si to.

Pán Ježiš po svojom zmŕtvychvstanií posielal apoštolov do sveta, aby oznámili ľuďom, že sú vykúpení a že vierou v neho môžu získať večný život. Uznáte, že táto správa je veľmi dôležitá pre spásu človeka, a preto by sa ju mali dozvedieť všetci ľudia. Ako to však urobiť? Veď telefón, rádio ani televízia ešte neexistujú! Odpoveď poznáme: pomocou ľudí, ochotných opustiť svoju domovinu a ísť do ďalekých pohanských krajov hlásať Evanjelium. A tí ľudia sú misionári.

Misionármi boli teda 12 apoštolí i 72 učeníci za čias Pána Ježiša; boli nimi svätci Cyril a Metod, ktorí v 9. storočí prišli na naše územie. Boli a sú nimi mnohí ďalší, ktorí radostnú zvesť o našom vykúpení šíria v minulosti a šíria aj dnes v Afrike, Južnej Amerike, Austrálii, slovom medzi pohor'ina celom svete.

Práca misiónárov je nesmierne náročná. Najprv sa na nu musia pripraviť - naučiť sa cudzie reči a remeslá, ktoré budú pre svoj život potrebovať. Ďalej musia študovať povahu a zvyky ľudí, ku ktorým idú, aby sa s nimi spriatelili a mohli im Boha lepšie priblížiť. Potom nasleduje dlhá cesta loďou alebo lietadlom a ťažký život medzi domorodcami, aspon dovtedy, kým si nezvyknú na "bieleho muža". A keď si ešte uvedomíme, že misiónárov očakávajú aj neznáme choroby, vrtochy prírody a možnosť mučeníckej smrti, musíme uznať, že sú naozajstnými hrdinami. Pre nich je to však radostná obeta, lebo všetko robia kvôli záchrane duší. A tie majú oveľa väčšiu cenu ako ľudský život.

Svätá Cirkev vždy podporovala misie a vypaľovala veľké prostriedky na ich rozvoj. Veď vďaka nim získavala nových veriacich - deti Božie, ktoré takto mohli Boha lepšie poznať. A takéto postoj k misiám by mal mať každý z nás. Malo by nám záležať na tom, aby všetci ľudia poznali Pána Ježiša, uverili v neho, a tak si mohli spasiť duše.

Náš veľký priateľ, sv. don Bosco, veľmi túžil zvestovať Evanjelium ľuďom v pohanských krajoch. Sám preto počas svojho života zorganizoval a poslal do Južnej Ameriky misiónárskych výprav. Aj dnes jeho duchovní synovia a dcéry pracujú v misiách po celom svete - v Ekvádore, Japonsku, Indii, Zaire. Svojim životom a prácou tam zjavujú pohanským bratom lásku Ježiša Krista a privádzajú ich k nemu.

Viete, chlapci, ako sa don Boscovu misiónárske dielo zrodilo? Ak nie, prečítajte si nasledujúci sen.

Sny sv. Don Bosca

SEN O MISIÁCH

Chlapci, včera večer, len čo som si ľahol, ocitol som sa náhle na obrovskej rovine. Celá bola zarastená chumáčmi trávy, kdedtu vytrčal obrovský balvan alebo husté kríky. V diaľke predo mnou bolo vidieť vysoké hory. 'Hotová préria!' - pomyslel som si. Ako sa tak pozerám zadivene okolo seba a premýšľam, tu zrazu z pravej strany zazneje prenikavý bojový pokrik. Ten sa zmenil na ohromný lomoz a hukot, do ktorého sa miešali mnohé výkriky. Strhol som sa a pozrel naľakane v tú stranu. Pri pohľade, ktorý sa mi naskytol som ostal celý zarazený.

Z mierneho kopčeka sa v kúdoli prachu rútila veľká skupina ľudí. Všetci mali červenkastú pokožku, čierne lesklé vlasy, zatôčené vzadu do chochola a v nom upevnené vtáčie perá. Pohľad na nich bol hrozný. Tvár mali pomalovanú klukatými farebnými čiarami a v rukách rôzne zbrane: oštepý, tomahavky, luky. Niektorí sa hnali na konoch, ale väčšina bežala len peši.

Stál som tam celý zarazený a nechápal som, čo to všetko znamená. Zrazu zaznel z druhej strany taký istý rev a lomoz. Rýchlo som sa pbrátil a... Z druhej strany sa hrala taká istá skupina Indiánov, len pomalovanie tváří ich odlišovalo od tých prvých. Obe skupiny sa k sebe rýchlo približovali

Hneď mi bolo jasné, že som svedkom zári-
vého boja medzi dvoma indiánskymi kmenmi.
Jazdci na konoch sa už stretli a začali medzi
sebou bojovať. Aj tí, ktorí bežali, sa rýchlo
dostali k bojujúcim a vrhli sa do bitky. Na-
koniec som videl pred sebou ohromné bojisko,
z ktorého kumne zaznieval lomoz, mnohé výkri-
ky a stony ranených a umierajúcich.

Trochu opodiaľ som zbadal aj iné skupi-
ny Indiánov, ktorí sa tiež chystali do boja.
V tábore si pripravovali zbrane a maľovali sa
bojovými farbami. Zrazu sa k nim priblížili
akísi belosi. Boli oblečení v bielom odevu.
Hneď som v nich spoznal misionárov z Európy.
Títo sa k nim vlúdne prihoverali, hovorili
im o evanjeliu, o tom, že sa nemáme zabíjať
a odhoverali Indiánov od boja. Títo však mi-
sionárov vôbec nepočúvali, ba vrhli sa na nich
a hrozne ich všetkých pozabíjali. Podobný
smutný výjav som videl aj v mnohých ďalších
osadách, kde tiež všetkých misionárov umučili.
Bol som z toho všetkého veľmi smutný a
nemohol som sa viac na tú hrôzu pozerat'. Pre-
to som sa potešil, keď sa zrazu krajina okolo
mna zmenila.

Našiel som sa v prekrásnom údolí. Z troch
strán ho ohraničovali strmé kopce husto po-
rastené stromami. Z jednej strany štekal po
skalách vodopád a vlieval sa do čistého ja-
zera. Vedľa tohoto jazera bola lúka a na nej
som zbadal osadu. Bolo tam veľa stanov a oh-
nísk, z ktorých stúpala dym.

Do osady prinášali ranených z bojiska.
Pred náčelníkovým stanom sa začali schádzať
viacerí bojovníci a bolo vidieť, že sa s hne-
vom a nenávisťou radia o pomste svojim ne-
priateľom. Tu ich však z porady vyrušil neja-
ký šum a zhluk ľudí na okraji tábora.

Indiáni rýchlo povyskakovali, schytili
zbrane a bežali v tú stranu. Aj ja som sa so
záujmom pozrel, čo sa tam deje. Pohľad, kto-

rý sa mi naskytol, ma veľmi prekvapil.

Na okraji tábora stáli štyria mužovia. Boli to belosi. Mali oblečené biele šaty. Práve skladali na zem svoju batožinu a prívětivo sa prihovárali Indiánom. Keďže sa stále usmievali, Indiánom sa postupne vytrácaľ z tváří hnev a prísnosť a aj ruky so zbranami pomaly klesali. S údivom sa pozerali na týchto bielych mužov, ktorí úplne pokojne prišli medzi nich, chytili za ruky ich deti a stále sa s úsmevom rozprávali. Zatiaľ, čo som sa s radosťou na to všetko pozeral, Indiáni pozvali týchto mužov do osady a dovolili im ostať medzi nimi.

Tu zrazu nastala zmena. Ocitol som sa v tej istej osade, ale jasne som videl, že už uplynulo niekoľko rokov. Osada sa náramne zmenila. Popri stanoch som videl aj veľa drevených domčekov. Pribudol aj malý drevený kostol s vežou.

Aj život v tábore sa zmenil na nepoznanie. Na tvárach Indiánov som už nevidel hnev a nenávisť, ani zbrane už nenesili za opaskom. Spozoroval som tiež, že počet bielych mužov sa zväčšil. Niekde som videl, ako títo muži via vyučujú skupiny Indiánov. Povedľa práve krstili tých, ktorí sa chceli stať kresťanmi. O kúsok ďalej pomáhali pri stavbe, pri prácach na poli a v lese. Všade radili, ako a čo treba robiť a bolo vidieť, že Indiáni ich majú radi a že sa tešia z nového života. Pri tomto krásnom pohľade som sa prebudil, ale ešte dlho mi ostávali v mysli spomienky na tie obrazy.

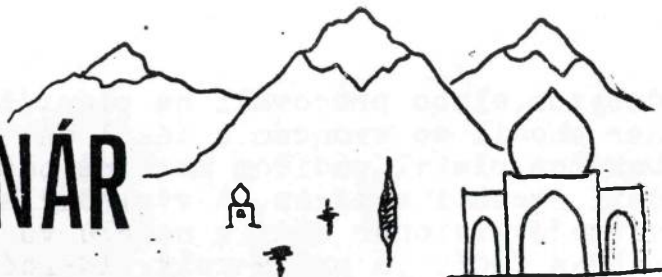

Nuž, takto videl začiatky svojho misiónárskeho diela don Bosco v sne. Tou neznámou krajinou, plnou Indiánov, bola Ohnová zem, krajina na najjužnejšom cípe Argentíny. Tam naozaj poslal svojich prvých misionárov a rozvinul širokú apoštolskú činnosť.

A ako vyzerá život a práca misionárov v skutočnosti? Môžete si o tom prečítať v nasledujúcom príspevku.

MISIONÁR

pod snežnou strechou

Brat Michal Čahoj, salezián, sa narodil 19. novembra 1911 v Ruskovciach pri Bánovciach nad Bebravou. Už ako chlapec oduševnene čítaval články o misionároch a aj sám zatúžil odísť na misie. Rozhodol sa preto, že sa stane knazom, ale neprijali ho do žiadneho seminára. Priateľ mu však poradil, či by to neskúsil ako misijný brat - rehoľník. A naozaj. V roku 1932 bol hneď prijatý k saleziánom a o rok neskôr už aj odchádza do misíí.

*

"Najprv sme šli do Turína, potom z Janova loďou do Kalkaty v Indii. Odtiaľ sme vlakom prekročili rieku Ganges a namierili sme na sever do Assamu. Keď sme sa ráno prebudili v prvej assamskej stanici a otvorili okná i dvere vlaku, pripadali sme si ako v raji: v diaľke na severe snehom pokryté končiare Himalájí, v údolí palmy, syta zelen stromov a obrovské lány, popretkávané riekami a jazerami. Panuje tu tropické podnebie. Došli sme do hlavného mesta Silongu. Vyhľadali sme misijnú stanicu, kde som hneď dostal na starosť kuchynu.

*

V súčasnosti tu máme vybudované veľmi dobré školstvo, ale v minulosti to tak nebolo. Pred 45 rokmi naši predchodcovia - misionári postavili školu, ale detí nebolo; pášú

dobytok, alebo pracovali na plantážach. Misionár chodil so zvoncom a lékal deti do školy. Dokonca platil rodičom mesačne odškodné, aby deti nechali učiť sa. A výsledky sa postupne ukazujú: misionár sedí v nedelu vo spovednici a čaká ľudí. Tu príde malý, 12-ročný Tonko a vraví:

- Otec, mohli by ste vyjsť von? Moja rodina čaká na krst.

Misionár vyjde von a vraví:

- Tonko, kde máš to dieťa?

- Otec, nie dieťa, celá rodina! Toto je moja babička, toto otec, matka, bratia, sestry, strýko, stryná a bratanci - a predstaví mu dvanásť osôb.

- Ale veď nechodili na náboženstvo.

- Nemohli, Otec, robia celý den. Ale ja som ich naučil všetko, čo si nám hovoril v škole.

Misionár ich zavolať dnu a celú hodinu ich skúšal katechizmus. Všetci ho vedeli, a tak ich pokrstil.

*

V Šilongu som pracoval štyri roky. Koncom roku 1938 potrebovali hospodára v inej misii medzi Nepálčanmi v Sonade. Náš dom bol vo výške 2 000 metrov nad morom, stále zahalený hmlou a oblakmi. Nakupovať som chodil do iného mesta, vzdialeného 60 kilometrov. Najlepšie sa mi chodilo na bicykli.

Raz ako tak letím z tej 2000-metrovej výšky, prídem na prvú zákrutu, a tu na zábradlí strminy sedí zo 20 chlapcov. Keď som sa priblížil, priateľsky mi zakývali a zasškrečali. Až vtedy som zbadal, že to boli opice. Ihneď zoskočili zo zábradlia a podho so mnou opreteký. To by nebolo také zlé, ale keď som videl, že mi úplne bez pravidiel predbiehali popred bicykel - sprava naľavo a naopak - až mi vlasy dupkom vstávali.

Tak som chodil na trh zo 10 rokov. Dole som naložil plné vrecia na vlak a často aj sám som nastúpil a absolvoval spiatočnú cestu po železnici.

*

Tu, na horách, ma zastihla II. svetová vojna a preto, že som bol Slovák, hneď ma dali do vojenského koncentráku. Ale môj direktor a dobrý priateľ Orestes Marengo ma nenechal "v štichu". Vymohol mi návrat, ale musel som sa hlásiť na policajnej stanici zakaždým, keď som šiel do mesta.

*

Po vojne som sa zase dostal na východný cíp Assamu. Dostali sme za úlohu vybudovať biskupstvo v Dibrugarhe. Bol tu iba kostol, fara a malá bambusová škola. Drevo však dlho nevydrží!

Raz sa tu nastahovali misionári a po dlhej ceste chceli prenocovať v drevenej stavbe na prvom poschodí. V okamihu sa našli na prízemí, lebo drevá boli prežraté mravcami - termitmi. Museli sme teda stavať so železom a betonom.

Ale tu nastali iné ťažkosti: vláda začala vyháňať cudzincov. Na mňa prišiel rad v septembri 1968. Pred odchodom som však ochorel, takže lekár mi nedovolil cestovať. Po ťažkých operáciách - vybrali mi obličku - nastali zmeny vo vláde a nová vláda mi dala povolenie k pobytu.

*

Bol som viac ráz na dovolenke v Európe, aj na Slovensku. Čudný pocit! Noví ľudia, nové domy, málokto ma pozná... Teraz som opäť v Európe, v Taliansku. No vo svojich snoch chodím po assamských cestách a rozmýšľam, čo sa robí v tom rajskom kraji, ktorý mi tak prirástol k srdcu.

*

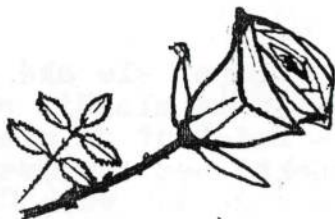

*

Verím, chlapci, že sa vám rozprávanie slovenského misionára Michala Čahoja páčilo. Možno, že ste niektorí zatúžili nasledovať ho v jeho práci, alebo aspon nejakým spôsobom mu pomôcť. Ozaj, môžeme my, ktorí sme tisíce kilometrov vzdialení od najbližších misionárov, nejako prispieť k záchrane duší? Isteže. Okrem toho, že pošleme nejaký balík, môžeme účinne pomáhať svojou modlitbou a obetou.

Ani patrónka misií, sv. Terézia z Lisieux, alebo ako ju často voláme sv. Tereška Ježiškova, nikdy na misiách nebola. Celý svoj život prežila v kláštore, kde svojimi modlitbami a pôstom vyprosila milosť obrátenia pre mnohé duše.

Náš patrón

2. január 1873. V rodine Martinovcov sa deviatykrát ozval plač novorodeniatka. Je to opäť dcéra - zistili. Ale bez sklamaní. Boh preda sa vie, čo robí! Buď sa volať Mária Františka Terézia.

*

Terezkina mamička si skoro všimla, že jej dieťa má silné sklony k pýche a márnivosti. Jemne, ale systematicky sa bude snažiť usmernovať ich.

- Terezka, ak pobozkáš zem, tento peniaz je tvoj! - skúšala matka dcérinu poníženosť symbolickým úkonom, bežným vo vtedajšej dobe.

Terézii by bolo stačilo trochu sa skloniť, veď nemala ďaleko od zeme.

- Ó, nie mamička, radšej sa zrieknem peniaz.

A bol by v jej pokladničke zavážil.

*

V triede, kde sa Terézia učila, bola najmladšia a najmenšia. Ale najnadanejšia. Jej patrili najlepšie známky a odmena. To jej pritiahlo najprv nevraživosť, potom závisť a nakoniec otvorenú nenávisť spolužiakov. Každý úspech, každú odmenu si musela odpykať.

*

Kľúčom výchovy je sebaovládanie. Táto čnosť bola v rodine Martinovcov vo veľkej úcte. Raz jej sestra Mária priniesla z kláštorného internátu "ruženec" - perly navlečené na šnúrke.

- Kedykoľvek urobíte nejaký dobrý skutok, presuniete perlu na druhú stranu.

- Dobre, ale aké dobré skutky mám robiť? -
pýtala sa mladšia sestra Cecília.

- Zrieknuť sa niečoho, ovládať náladu, po-
slúchať bez odvrávania, ješť, čo sa predloží.

- A čo ma veru Cecília nesmie predbehnúť-
ozvala sa v Terézii hlboko zakorenená hrdosť.

Odvtedy často bolo vidno Teréziu siahnúť
do vrecka a posunúť perlu. Myslela, že ju nik
nepozoruje. No sestry si to predsa len všim-
li a vytušili dokonca aj druh sebaovládania:
prijala bez ospravedlnenia trest, nevyhová-
rala sa, ak ju neprévom obvinili, nevyjavila
vinníka... No nik si nemohol predstaviť, čo
ju stálo potlačiť slzy, poslúchať v nepríjem-
nej veci, zrieknuť sa milovanej hračky, ovlá-
dať zvedavosť, dať pri hre za pravdu iným.

Terézia celý život nosila ruženec vo
vrecku a usilovne posúvala perly, kedykoľvek
urobila skutok sebazáporu.

*

11-ročná Terézia smie pristúpiť k prvé-
mu svätému prijímaniu. Pre nu je to výsostne
osobná záležitosť, ktorá sa týka len jej sa-
mej a Ježiša, prvýkrát prichádzajúceho do jej
srdca.

*

Raz sa Terézia dozvedela, že v Paríži
majú popraviť trojnásobného vraha, nejakého
Pranziniho. O svedei, knazovi a ľútosti ne-
chcel ani počuť.

- Nech to stojí čokoľvek, musím mu pomôcť
ku spásu - povedala si Terézia.

Sebazapierania naväzovali jedno na dru-
hé ako ohnivé na reťazi. Modlila sa za neho
a postila.

- Ale čo sú úbohé ľudské skutky? - uvažova-
la. - Tu treba robiť niečo viac!
Preto často obetovala Bohu nekonečné zásluhy
Ježiša Krista a poklady Cirkvi.

Na druhý deň po poprave s tlčúcim srdcom vzala do rúk noviny... 'Pranzini sa nevyspovedal' - čítala. 'Vystúpil na popravisko a chystal sa vložiť hlavu do záseku gilotíny, keď sa zrazu strhol, akoby zachvátený náhlým vnuknutím. Obrátil sa, uchopil kríž, ktorý držal prítomný knaz a tri razy pobozkal rany Krista.'

- Dostala som žiadané znamenie - povedala si Terézia. - Ježiš ma mím chcel utvrdiť v povolani modliť sa za hriešnikov.

To bol jej prvý hriešnik, ktorého svojou modlitbou, sebazaprením a pôstom zachránila pred zatratením. Takto Terézia zachránila mnohých hriešnikov nielen počas svojho života, ale predovšetkým po smrti. Preto bola vyhlásená za patronku misií. Svojou prímluvou u nebeského Otca aj dnes zachranuje duše, ktoré nechcú počuť o Kristovi - "misijské duše".

*

Na prvé výročie vianočnej milosti sa Terézia rozhodla vstúpiť do kláštora. Skalopevne bola presvedčená, že je to vôľa Božia. Preto bola ochotná podstúpiť každú možnú obeť, aby ju vyplnila. Vec mala však jeden háčik: Terézia nemala ani 15 rokov. Všetky prekážky, ktoré jej budú klášt otec a príbuzní, ju ešte len čakajú.

*

Pri návšteve Ríma sa Terézii naskytla veľká príležitosť urýchliť vec svojho povolania - mala sa zúčastniť na audiencii u pápeža Leva XIII.

Francúzskym pútnikom dovolili vstúpiť do trónnej sály. Prítomní smeli pápežovi pobozkať ruku, ale osloviť ho nesmel nikto. Keď prišiel rad na Teréziu, kľakla si, vzala podávanú pápežovú ruku a zovrela ju do svojich malých dlaní. Potom zodvihla zaslzené oči a na prekvapenie všetkých prítomných povedala naspamäť naučenú vetu:

- Svätý Otče, prosím vás o veľkú milosť. Na pamiatku vášho jubilea dovoľte mi ako 15-ročnej vstúpiť do karmelitánskeho kláštora.

Pápež, sklonený až k jej tvári, pozorne počúval a potom sa obrátil k monsignorovi Réveronymu, generálnemu vikárovi z Bayeux o vysvetlenie.

- Najsvätejší Otče! Toto dievča chce vstúpiť na karmel. Predstavení sa už s vecou zaoberajú.

- Tak je dobre, dieťa moje. Robte, čo vám predstavení povedia - povedal pokojne pápež.

- Ó, Svätý Otče, ak vy poviete áno, nikto sa nepostaví proti - odvážila sa Terézia k ďalšiemu útoku, pričom sa rukami oprela o jeho kolená.

- Dobre, dobre. Vstúpte do kláštora, ak to Boh chce - povedal pápež.

Terézia ešte chcela niečo povedať, ale vtom sa jej dotkli gardisti a dali jej znak na odchod. Keďže to nestačilo, "pomohli" jej vstať a vzdialiť sa. Pritom ju viac niesli ako viedli.

*

Po Vianociach 1887 prišiel od predstave-nej Márie Gonzágy list. Terézia ho otvorila s trasúcimi sa rukami. Biskup vraj dal súhlas aby vstúpila do kláštora...ale že ona rozhodla oddialiť den nástupu o niekoľko mesiacov. Terézia nemala vraj hneď na začiatku pocítiť celú tvrdosť karmelitánskeho pôstu.

*

Svitol vytúžený 9. apríl 1888. Oslavoval sa Svätok Zvestovania. Bol to den Teréziin-eho vstupu do kláštora.

*

Stanovy karmelitánskeho kláštora pred-pisovali tvrdé kajúce skutky a okrem toho sa mníšky smeli cvičiť - s dovolením predstave-nej - aj v iných, ťažších skutkoch pokánia.

Terézia sa rozhodla urobiť pokánie zo svojho každodenného života - presné dodržiavanie stanov a svojich povinností od budíčka až po večierku.

*

Terézia bola v kláštore ako všetky iné rehoľné sestry. Nevyznačovala sa ničím zvláštnym, ale predsa sa od všetkých líšila veľkou láskou k Ježišovi. Denne mu zverovala svoje modlitby, prosby, sebazaprenia. Všetko obetovala za obrátenie hriešnikov.

*

Terézia trpela na vtedy nevyliciteľnú chorobu, ktorá ju postupne oberala o sily. Bolo vidieť, že jej pozemská púť sa blíži ku koncu. 19. augusta 1897 poslednýkrát prijala sväté prijímanie.

30. septembra 1897 sa pre Teréziu skončil čas a svitol večný den.

*

29. apríla 1923 - vyhlásená za blahoslavenú.
17. mája 1925 - pápež Pius XI. ju vyhlásil za svätú

14. decembra 1927 ju určili popri sv. Františkovi Xaverskom za patronku všetkých katolíckych misíí.

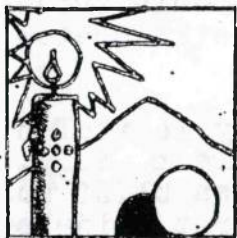

Ako ste, chlapi, videli na príklade sv. Terézie, každý z nás môže byť misionárom. Nemusíme ísť do ďalekých pohanských krajín, aj okolo nás je dosť ľudí, ktorí Boha nepoznajú, a pritom ho veľmi potrebujú.

A aké prostriedky pri svojej "misionárskej práci" používať? Dobrý príklad, obeta, modlitba. Začnite hoci modlitbou sv. ruženca. V nasledujúcom príspevku môžete nájsť niekoľko myšlienok na rozjímanie o piatich tajomstvách slávnostného ruženca.

Panna Mária a my

1. Ktorý slávne vstal z mŕtvych

Život často so sebou prináša starosti. Niekedy sa ich nahromadí toľko, že si povieš: "Už to nevydržím! Pohneval sa na mňa najlepší kamarát, dostal som dve päťorky z matematiky, stratil som hodinky a navyše ma rozboleli zuby." Cítiš sa bezmocný a najradšej by si v tej chvíli bol na opustenom ostrove ďaleko od sveta. Vtedy si spomen, že máš priateľa, Ježiša, ktorý je Bohom, a preto môže všetko. Stačí len nan sa obrátiť a poprosiť o pomoc. A hneď pocítiš silu, ktorou On pri svojom zmŕtvychvstání premohol zlo, utrpenie a smrť. Pokiaľ sa však budeš spoliehať len na svoje ľudské sily, ostaneš pochovaný v "hrobe" slabostí a problémov celkom bezmocný.

2. Ktorý slávne vstúpil na nebesia

Byť dobrým vlastencom patrí medzi základné ľudské povinnosti. Každý človek má milovať svoju vlasť, brániť ju pred nepriateľom a snažiť sa

o jej rozkvet. Pán Ježiš nám svojim nanebo-
vstúpením ukazuje, kde je naša pravá vlasť.
Napadlo ťa už niekedy, že na zemi si len cu-
dzincom a že tvojou pravou domovinou je nebo?
Tam sme doma, lebo tam máme Otca, Matku, bra-
tov i sestry.

Ako dobrý "vlastenec" Božieho kráľovstva
máš sa učiť milovať ho a všetkých, ktorí don-
patria, túžiť po nom a pracovať pre jeho roz-
kvet v sebe i vo svojich blížnych. Nevenuješ
viac času " pozemskej cudzine " ako "pravej
vlasti" ?

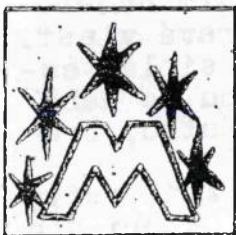
3. Ktorý nám zoslal Ducha Svätého

Kto sa chce vybrať do ne-
známeho kraja, najme si sprie-
vodcu. Ten ho bude viesť po
najlepšej ceste a ukáže mu
všetko pekné a zaujímavé. Kto
sa chce naučiť nové veci, vyhľadá učiteľa,
ktorý mu pomôže nadobudnúť vedomosti čo naj-
rýchlejšie a s použitím čo najmenej námahy.
Kto ide do nebezpečenstva, poprosí silného
priateľa, aby ho sprevádzal a v prípade po-
treby ochránil.

Pán Ježiš nám po svojom nanebovstúpení
posiela Sprievodcu, Učiteľa i Ochrancu v jed-
nej osobe -Ducha Svätého. Využívaš jeho prítomnosť a prosíš Ho o pomoc vo svojich modlitbách?

4. Ktorý ťa, Panna, vzal do neba

Už som ti hovoril o našej pravej vlasti - o nebi - v ktorom nás všetkých čaká Otec. Áno, všetci tam putujeme, no nie všetci tam prídeme. Vieš, ktorá cesta najistejšie vedie do neba? Tá, po ktorej kráčala Panna Mária. Je to cesta úplného zrieknutia sa svojej vôle a odovzdania všetkých síl do služieb Boha. Musíš žiť tak, aby v tebe žil Boh, a potom telesná smrť nebude koncom tvojho života. Boh totiž neumiera. Bude žiť ďalej v tebe a ty v Nom.

5. Ktorý ťa, Panna, korunoval v nebi

Naša Matka, Panna Mária, je už v nebi. Ako najlepšia Matka na svete nás veľmi miluje. Preto stále prosí za naše potreby, aby sme dobre prežili svoj život a spasili si duše. Jej materinská láska môže byť istotou aj pre teba.

Je však ešte jedna istota, ktorá ťa opravňuje dúfať v pomoc Panny Márie. Je to jej moc. Ona je Kráľovnou a je teda po Kráľovi najmocnejšia. Na jej príhovor a cez jej ruky dáva nám Boh všetky dary a milosti, ktoré potrebujeme. Spomen si na to, keď budeš v núdzi a s dôverou ju popros o pomoc. Veď "nikdy nebolo počuť, že by bol voľakto opustený, kto ju o pomoc alebo o príhovor žiadal..."

Význam modlitby v živote človeka môžeme vidieť aj z nasledujúceho príbehu. Pozorne si ho prečítajte a pouvažujte nad ním. Aby ste však pochopili jeho zmysel, musíte vylúštiť minikrížovku, ktorá za ním nasleduje.

* * *

Mladý námorník prvý raz plával oceánom. Pyšne sedel v pozorovacom koši na najvyššom sťažni. Veď doma sa šplhal výborne a pohotovo vyliezol na každý strom, ak na nom bolo vtáčie hniezdo. Preto mu kapitán určil práve toto miesto na lodi.

Jedného dňa sa strhla silná búrka. Vlny pohadzovali loďou ako orechovou škrupinkou. Aj najvyšší sťažnen sa nahýnal raz na jednu, raz na druhú stranu. Mladý námorník bol ako vždy v pozorovacom koši. Odrazu sa ho zmocnil strach a začal sa chvieť. Kapitán so záujmom pozoroval, čo bude robiť. Vedel, že takúto skúšku musí prekonať každý námorník, lebo len tak sa z neho stane skúsený "morský vlk".

Ako ho tak pozoruje, zbadá, že chlapec bledne a nahýna sa cez okraje koša. Teraz to už začína byť nebezpečné. Ak padne, kto ho pozbiera?

Kapitán nestratil duchaprítomnosť a náhliho niečo vykrikoval. Boli to síce len tri slová, ale tieto zachránili chlapcovi život. Prestala sa mu točiť hlava a opäť sa cítil bezpečný.

Tieto tri slová môžu zachrániť aj nás, keď cítíme svoju slabosť v boji proti hriechu. Tieto tri slová tvoria tajničku v našej krížovke. Podarí sa vám ich vylúštiť?

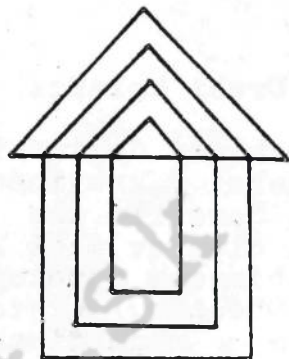
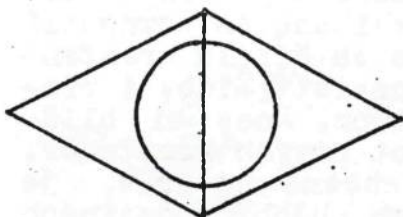
	1	2	3	4	5	6	7
A							
B							
C							
D							
E							
F							
G							

VODOROVNE: A-PRVÉ SLOVO TAJNICKY; B-tučnota; C-skratka "pohár európskych majstrov", -jeden zo starozákonných prorokov; D-ŠPZ Maďarska-NSR-Svédsko-Uruguaj-Spanielsko-Luxemburg -sko-Zambie; E-ročné obdobie-herce; F-vyhynuté ulitníky; G-DRUHÉ A TRETIE SLOVO TAJNICKY

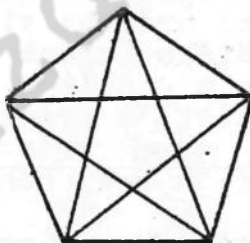
ZVÍSLE: 1-pravoslávny kňaz-ludský prejav; 2-stary otec kráľa Dávida-ženské meno; 3-jedna z planét-velká kopa slamy; 4-starší brat patriarchu Jakuba-osobné zámene; 5 - centrum katolíckej Cirkvi-turecký hodnostár; 6-koralový ostrov-"choďte" lat.; 7 - silné svetlo-odstrán špinu z niečoho!

? kto to vie

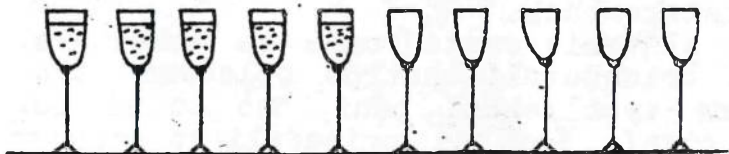
1. Nakreslite jedným ťahom:

2. Spočítajte všetky trojuholníky v zobrazenom päťuholníku!

3. Na obrázku je desať pohárov - päť plných a päť prázdnych. Urobte tak, aby sa striedal plný pohár s prázdny, pričom sa smiete dotknúť iba dvoch pohárov!

Dejiny Cirkvi

Drahí chlapci!

V predchádzajúcich zastaveniach nad dejinami Cirkvi sme sa zoznámili s pomermi v krajinách, kde sa šírilo kresťanstvo. Hovorili sme o nenávisti Židov i rímskych cisárov voči kresťanom. Dnes si bližšie všimneme samotný život prvých kresťanov.

Obdobie, o ktorom chceme hovoriť, je jedným z najhrdinskejších období v dejinách Cirkvi. Sme hrdí na prvých kresťanov, obdivujeme ich odvahu, húževnatosť a vytrvalosť. A možno v kútiku srdca im aj trochu závidíme. To je dobre. Nedajme sa však znechutiť. Každá doba má svoju krásu a dobrodružstvo, každá má svojich hrdinov viery. Veď ani Dominik Sávio či Miško Magone nežili v dobách prvých kresťanov, a stali sa svätými! To preto, že vedeli chcieť. A práve toto mali s nimi spoločné aj prví kresťania tak silno chceli byť svätí, že boli ochotní i život položiť za Krista.

Aký bol teda život prvých kresťanov? Veru, nemali to ľahké. Nemohli sa schádzať na bohoslužby verejne, lebo kostoly vtedy ešte neboli. A navyše, ako vieme, pohania ich pre vieru prenasledovali. Preto sa stretávali v domoch bohatých rodín. A keď sa prenasledovanie ešte viac zostrilo, útočište našli v katakombách.

Na slávenie svätej omše sa schádzavali v noci. Prichádzali chatrne oblečení otroci i slušne vyobliekaní páni, no tu si boli všetci rovní. Veriaci prinášali so sebou víno a chlieb a rôzne iné dary pre chudobných.

Vlastná bohoslužba začala spevom žalmov. Potom nasledovalo čítanie zo sv. Písma a príhovor biskupa, v ktorom povzbudzoval veriacich, aby boli vytrvalí vo viere.

Na začiatku ďalšej časti bohoslužby diakoni vybrali potrebné množstvo chleba a vína na obetné dary, aby bolo dost pre všetkých. Na prijímanie totiž chodili všetci - dospelí aj deti.

Po bohoslužbách sa konali hody lásky alebo "agape". Na nich sa chudobným kresťanom rozdali dary od bohatých. A tým sa kresťanská slávnosť skončila.

Toto všetko, ako som už povedal, sa odohrávalo v katakombách. Viete vôbec, čo sú katakomby? Sú to veľmi dlhé a úzke chodby, ústiace do pivničných priestorov, podobných kaplnkám.

Tieto chodby boli vykopané pod zemou v mäkkej hornine - tufe. Ich dĺžka sa odhaduje na 900 kilometrov.

Katakomy slúžili ako podzemné cintoríny na pochovávanie kresťanov. Nachádza sa v nich asi 6 miliónov hrobov. Na ich stenách dnes objavujeme rozličné obrazy a nápisy s biblickými námetmi. Nájdeme tu namaľovanú napríklad holubicu s ratoľestou, sedemramenný svietnik, troch mláďencov v ohnivej peci, dobrého pastiera a iné.

Nuž, kamaráti, nahliadli sme do minulosti a priblížili sme si život prvých kresťanov. Teraz sa pozrime trochu na seba. Nemusíme sa hanbiť, keď porovnáme vtedajšie podmienky s dnešnými a horlivosť prvých kresťanov s našou horlivosťou? Ako rád a ocitne

chodím na sv. omšu ja? Nemusia ma rodičia nútiť? Viem kvôli účasti na bohoslužbách aj niečo obetovať? Vedel by som z lásky k Ježišovi obetovať aj svoj život? Tak ako to urobil malý hrdina katakomb, svätý Tarzicius, patron miništrantov. Ak by si sa chcel o nom niečo viac dozvedieť a nasledovať ho, prečítaj si knižočku "Malý hrdina katakomb".

... Z HODINY DEJEPISU

- ◆ Otrokov najprv zabíjali a potom ich nútili pracovať.
- ◆ Egypťania mlátili obilie svojimi somármí.
- ◆ Dobu kamennú rozdeľujeme na paleolit, mezolit a brizolit.
- ◆ Za čias faraónov živí balzamovali mŕtvych a potom to bolo zas naopak.
- ◆ Turci mali preto krivé šable, aby mohli i v zákrutách bojovať.
- ◆ Václava III. zavraždili vo vlaku.
- ◆ J.A. Komenský odišiel do Anglicka zdeformovať školstvo.
- ◆ Spartakus bol aligátor.

Cesta k svätosti

Ahoj kamaráti!

V našom rozprávaní sme sa dostali k téme, ktorá ťa asi nenadchne. To, o čom bude reč, ti totiž pripomínajú všetci - rodičia i učitelia, známi i neznámi. Chcem sa dnes s tebou rozprávať o povinnostiach.

Nesympatické slovo, však? Už len jeho vyslovenie ti možno pripomenie nenapísané úlohy, otcove príkazy a mamine výčitky a dohovárania. Niekedy to skutočne vyzerá tak, že dospelí sa spikli proti mladým a dohodli sa, že im budú kaziť život vymýšľaním a pripomínaním všelijakých povinností. Samé "toto musíš" a "tamto nesmieš"... A akoby toho nebolo dosť v živote, ešte i tuná ti idú pripomínať tvoje povinnosti!

Neboj sa. Ak nepreskočíš to, čo nasleduje, ale vydržíš pri čítaní, som presvedčený, že neobanuješ. Okrem iného sa dozvieš, ako možno "vychovať" dospelých, aby ti stále nepripomínali tvoje povinnosti. Že sa to nedá? Čítaj a uvidíš!

Podľa Božieho plánu prichádzame na tento svet v rodine a svoj život máme prežívať nie ako samotári, ale v spoločenstve s ostatnými ľuďmi.

Aj o tebe platí - že si synom, bratom a pod.
vo svojej pokrvnej rodine;
- že si žiakom určitej školy;
- že si kresťanom, teda aj
Božím dieťaťom a bratom Ježiša Krista.

Z tohto zaradenia vyplývajú všetky tvoje výhody ale i povinnosti. O náboženských

povinnostiach si podrobnejšie povieme nabadúce. Teraz aspon niečo o tých, ktoré so sebou prináša život v škole a v rodine. Nie, nechcem tu vypočítavať, čo všetko ti môžu rodičia a vychovávatelia prikazovať a čo nie; aké sú tvoje povinnosti a čo majú robiť iní. To by sme sa ďaleko nedostali.

Dôležitejšie bude, aby si sa zamyslel, aký postoj máš ty k svojim povinnostiam. Ci sú pre teba len nutným zlom, alebo aj niečím iným.

Väčšina ľudí pocituje svoje povinnosti ako bremeno a tak sa k nim aj stavia. Snažia sa zbaviť sa alebo zľahčiť si ich, presunúť na niekoho iného, alebo aspon na neskoršiu dobu. A keď sa to už nijako nedá, podvolia sa a robia, čo treba. Bývajú však pritom smutní, znechutení. Snažia sa povinnosti čím skôr odbiť, alebo z nich aspon dačo získať, vyťažiť.

Milan má napríklad veľmi prísneho otca. Vie, že sa nevyplatí provokovať ho neposlušnosťou. Všetko, čo sa mu prikáže, plní bez odvrávania. Nad prikazmi ani nad prácou sa veľmi nezamýšľa. Robí preto, lebo musí. Sníva však o tom, že raz, keď bude veľký, ujde od otca a bude si robiť, čo sám bude chcieť.

Jeho postoj k povinnostiam je postojom otroka, ktorý robí len to, čo musí a len vtedy, keď ho iní kontrolujú.

Rasto je špekulant. Vie, že určitým prácou sa nedá vyhnúť. Našiel však spôsob, ako si ich spríjemniť. Jeho mama má mäkké srdce a on vie od nej "za námahu" vždy čosi vymámiť. Poďobá sa na obchodníka, ktorý je ochotný urobiť len to, čo sa mu oplatí, za čo získa okamžitú protihodnotu.

Ani Milan ani Rasto nemajú správny vzťah k svojim povinnostiam a ak sa nezmenia, nevyrastú z nich dobrí ľudia.

V každom z nás je túžba po slobode a povinnosti cítime ako určité obmedzenie. Spomínam si, že kedysi som zásadne nečítal "povinné čítanie". Nie, že by ma nebavilo čítať, skôr naopak. No keďže to bolo "povinné čítanie", cítil som k nemu odpor. A myslím, že v tomto je príčina väčšiny ťažkostí s plnením povinností aj u teba.

Ty veľmi dobre vieš, že nemôžeš všetko nechávať na iných a nie si zásadne proti tomu, aby si doma pomáhal. Chápeš aj to, že školské povinnosti nie sú nezmyselnou drezúrou. Dokonca i taká ruština alebo chémia pomáhajú rozširovať tvoje vedomosti aj vôľové schopnosti a pripravujú ťa tak na život.

Problém je však v tom, že tebe sa nechce práve to, čo iní práve teraz od teba žiadajú. Čo sa tu dá robiť?

Náš priateľ, don Bosco, považoval ochotné plnenie povinností za nevyhnutné k tomu, aby sa z chlapca stal muž, a za výchovný prostriedok, aby z obyčajného človeka vyrástol svätec. V radách Dominikovi Sáviovi to vyjadril takto: "...a usiluj sa o verné plnenie svojich stavovských a náboženských povinností". To bola jeho tretia rada Dominikovi, keď sa ho pýtal, čo má robiť, aby sa stal svätým.

Pozrime teda na Dominika Sávia, ako sa on staval k svojim povinnostiam. Aj on bol žiakom a iste mu neboli cudzie pocity, ktoré mávaš ty voči povinnostiam. Dominik mal ale jednu výhodu. Vyrastal u don Bosca a u neho sa mnohému naučil. Poď jeho vedením pochopil, že dospeli ho nechcú len tak pre nič-za nič preháňať. Vedel, že povinnosti patria k nášmu životu a že čím skôr si na ne privykne, tým ľahšie mu bude vykonávať ich.

A pochopil ešte čosi dôležitejšie: veril don Boscovi, že v prekonávaní neč. 1, lenivosti a v radostnom spínaní toho, čo práve treba, sa skrýva obrovská hodnota. Po-

winnosti sú výbornou pomôckou pre vlastné zdokonaľovanie. A sú i prostriedkom, ktorým je možné získať veľa Božích milostí pre seba i pre iných. Keď Dominik toto pochopil, povinnosti stratili svoju nepríjemnú stránku. Naopak. Stali sa mu príležitosťami, v ktorých mohol denne dosvedčovať, že má rád Pána Boha i ľudí a z lásky k nim a pre ich dobro prekonávať sebecko, pýchu a lenivosť.

Tento objav naplnil Dominika takou radosťou a šťastím, že čoskoro patrila medzi najveselších chlapcov v oratóriu. Pod jeho vplyvom sa menilo celé ovzdušie internátu. Už nebol hrdinom ten, kto sa dokázal "uliat" alebo "zašit". Ak bolo dačo treba urobiť, hľásili sa mnohí. Ich heslom sa stalo: "Som tu ja, pošlite ma!"

Takto sa staval k svojim povinnostiam Dominik a mnohí jeho nasledovníci. Nechceš to skúsiť aj ty? Alebo si ešte stále navrávaš, že viac šťastia a radosti dosiahneš ustavičným kľučkovaním a vyháňaním sa povinnostiam?

Ak si pochopil, že ozajstné šťastie je rezervované len tým, ktorí sa usilujú o svätosť, tak potom povinnosti sa ti stanú príležitosťou, ako denne zvyšovať svoju duchovnú "kondičku".

Najlepšia cesta, ako sa zbaviť povinností, je chlapsky sa k nim postaviť a premeniť ich na dobrovoľné služby lásky.

A s týmto príde i prevýchova dospelých, o ktorej som hovoril na začiatku.

Ak nechceš, aby ti rodičia a učitelia stále pripomínali: "toto musíš", predíd ich! Z lásky k Pánu Bohu. buď verný v plnení svojich úloh a prípadne ich občas aj sám prekvap otázkou: "Čo by som ešte mohol urobiť?" A uvidíš, že život i svet sa stane krajším.

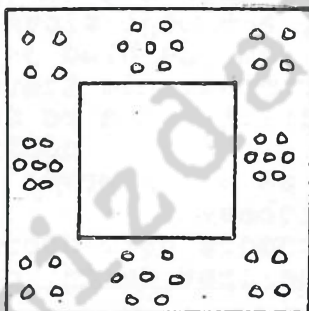

Cisár Rudolf II. mal starobylé zrkadlo. Do jeho rámu zo vzácneho dreva bolo na každej strane v symetrickom obrazci zasadených 15 diamantov. Keď drevo po určitom čase spráchnivelo, dal Rudolf II. zrkadlo opraviť.

Klenotník zrkadlo renovoval, znova zasadil diamanty tak, že opäť bolo na každej strane rámu 15 diamantov v symetrických obrazcoch, ale 4 diamanty si pritom ponechal.

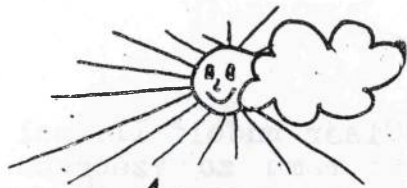
Rudolf II. na podvod prišiel. Nazlostili sa síce, ale pretože sa mu nápad páčil, klenotníka nepotreštal.

Pokúste sa nájsť riešenie, ktoré pomohlo šikovnému klenotníkovi získať 4 diamanty!

Milí chlapci!

Možno sa pamätáte na príhody našich kamarátov, ktorí sa vybrali na strýkovu chatu a strávili tam pekný víkend. Rozprával vám o nich Miro vo štvrtom čísle Svetla. Ak chcete vedieť, ako sa ich výlet skončil, čo pekné, zaujímavé a veselé ešte prežili, prečítajte si druhú časť jeho rozprávania.

Na chate (II)

A je tu nové ráno.

Usmiate slniečko nakuklo do izby a poštekľilo ma na tvári. Otvoril som oči a pozrel na hodiny. 'Je najvyšší čas vstávať, ak chceme stihnúť dnešný program', pomyslel som si. 'Ale ako dostať tých spachtošov z postele?' Vtom ma napadla jedinečná myšlienka:

- Klobásky! - skríkol som na plné hrdlo a už som pozoroval, ako moje slová účinkujú na ostatných. Vedel som, že hlad je silný hnací motor, najmä v prírode, kde trávi výborne. A naozaj. Moji kamaráti jeden po druhom vyliezali spod paplónov a očami hľadali prichystané ranajky. Duro sa ozval prvý:

- Kde sú tie klobásky?

- No predsa v komore ešte dobre zabalené v batohu. A ak budete spať ďalej, ostanú tam až do večera!

Pochopili. Rýchlo sme sa teda poobliekali a umyli. Potom nasledoval ranný program - spoločná modlitba a meditácia. Cítili sme potrebu poďakovať sa za nový deň a pozvať nebeského Otca, aby ho prežil spolu s nami. A On naše pozvanie isto prijal.

Hneď po ranajkách sme zbalili veci, potrebné na túru. V ten deň sme sa totiž chystali vystúpiť na Maguru - najvyšší vrch pohoria - odkiaľ býva za pekného počasia široký výhľad. Ešte zamknúť chatu a... už sme kráčali strmým chodníkom po lese.

Namáhavosť cesty nám prvú polhodinu nedovolila obdivovať okolitú prírodu. Až keď

sme sa dostali na hrebeňovú lúčku a kvapky potu na čele nám vyschli, ozval sa Jaro:

- To je nádhera! To je krása!

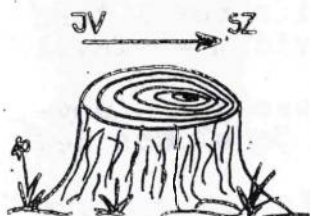
- Ó, Bože, dakujem ti, že si stvoril takú krásnu prírodu a že ťa v nej vidím - uľavil som si na duši aj ja.

- Cože? Ty vidíš niečo viac ako ja? - opýtal sa Jano.- Ako to, že vidíš Boha? Kde je? Ukáž mi ho!

- Nuž, vieš, je veľmi dôležité za všetkým stvorením vidieť Stvoriteľa. Napríklad pozriem na strom a poviem si: krásny je. No zároveň si uvedomím, aká dokonalosť je v ňom: husté korene si nájdu cestu k vode, k výžive a miazga ju roznáša do celého stromu. Aj konáre, listy, púčiky a kôra plnia svoju úlohu, vďaka čomu strom rastie, kvitne, dozrievajú na ňom plody. Aké je to všetko dokonalé! A to je len "obyčajný" strom. Co potom zvieratá a človek? Vo všetkom vidím stopy múdreho a dobrého Boha.

- Fíha! A kde máš tie oči, ktorými ich vidíš? - opýtal sa znova Jano. Cítil som však, že teraz ma už len nahaľuje.

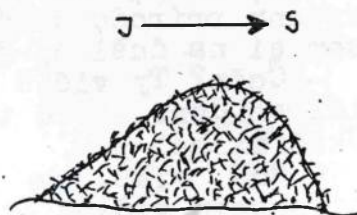

1. PNE STROMOV

2. OSAMELE STROMY

3. MRAVENISKO

- Má ich každý, kto má čisté srdce, lebo sú to duchovné oči viery - dokončil som.

Usmiali sme sa na seba a od tejto chvíle sme sa snažili pozerat' na svet "inými očami".

V družnej debata nám cesta na Maguru ubehla veľmi rýchlo. Ani sme sa nenazdali a boli sme v cieli. Vrcholová lúka, obkolesená riedkym lesom, umožnovala nádherný výhľad na všetky strany. Radi sme sa potrápili s pomenovaním okolitých vrchov podľa mapy, ktorú našťastie Ďuro vzal so sebou. Po súťaži v určovaní svetových strán sme sa najedli a pomaly sme vyrazili naspäť po známej ceste. Hoci každý cítil v nohách prejdené kilometre, neodradilo nás to od toho, aby sme sa zahráli hru "mína". Pýtate sa, ako sa hrá? Nuž, jeden zo skupiny predstavuje "pátrača" a vedie ostatných cez zamínované územie. Počas pochodu môže "pátrač" kedykoľvek zakričať "mína", na čo ostatní musia čím skôr zaľahnúť na zem. Kto posledný ľahne na zem, ten získava trestný bod, alebo musí splniť určitú podmienku - zaspievať, povedať žart, básničku, vyliezť na strom, niečo zacvičiť a podobne.

V našej hre najviac trestných bodov získal Jaro. Bola to jeho vina! Už od začiatku sa mu na hre niečo nepáčilo a stále nám ju kazil tým, že si naschvál líhal na zem posledný. Dokonca, keď sme dostali "mínu" vo vysokej tráve blízko potoka, odmietol ľahnúť si na zem, vraj: "aby ho neuštipla užovka". Preto sme mu vymysleli poriadnu pokutu.

- Zato, že si prehral hru, podrobíme ťa večer skúške odvahy. Pôjdeš k veľkému smreku a prinesieš tri smrekové šišky!

- Keď len to - zasmial sa Jaro a zavýskal s takou radosťou, že sme zapochybovali, či náš trest nebude pren odmenou.

Keď sme sa vrátili na chatu, slnko už unavene opieralo svoju hlávku o mohutné jedle a o chvíľu sa tíško zguľtalo za kopiec. Do súmraku sme stihli pripraviť drevo na vatru i potraviny na varenie guláša. Úlohou kuchára bol poverený Maťo.

- Základom pri varení je mať fantáziu a vedieť, ako má jedlo vyzerat' v konečnej fáze - prehlásil Maťo a už sa obracal okolo kotlíka. Najprv popražil cibuľku na masť a v nej krátko podusil pokrújané bravčové mäso. Potom to zalial vodou a pridal papriku, korenie, soľ, vegetu a nechal variť. Keď bolo mäso takmer uvarené, pridal na kocky pokrújané zemiaky a ešte trochu povaril. Ani sme nestihli pospomínať všetky zážitky dňa a večera už bola prichystaná. V ten večer si to Maťo u nás ako kuchár naozaj šplhol. Guláš bol vynikajúci.

S pribúdajúcim počtom hviezd na večernej oblohe rástlo v nás napätie: kedy to príde? Všetci sme totiž mali na pamäti Jarovu skúšku odvahy, no nik sa neodvážil hovoriť o nej. Možno tma bezmesačnej noci vzbudila v nás súcit s kamarátom, ktorý sa mal úplne sám vydat' do lesa k veľkému smreku asi 300 metrov

od chaty a doniesť tri smrekové šišky. Asi by sme boli Jarovi trest celkom odpustili, keby sa zrazu neozval on sám:

- A čo bude s ňou skúškou odvahy?

- Môžeme hneď začať - odvetil som pohotovo, no divné tušenie blízkeho dobrodružstva ma neopúšťalo.

- Nuž teda idem - povedal Jaro a o chvíľu ho pohltila tma.

Posadali sme si okolo ohníka a mlčky čakali, čo sa bude diať. Prešlo päť minút.

- Nemal by sa už vrátiť? - prerušil mlčanie Matq. - K veľkému smreku predsa nie je až tak ďaleko!

- Veď nemá baterku a potme sa mu ide veľmi ťažko - vysvetľoval Ďuro.

- Možno hľadá šišky - skúsil zažartovať Jaro.

Prešlo ďalších päť minút.

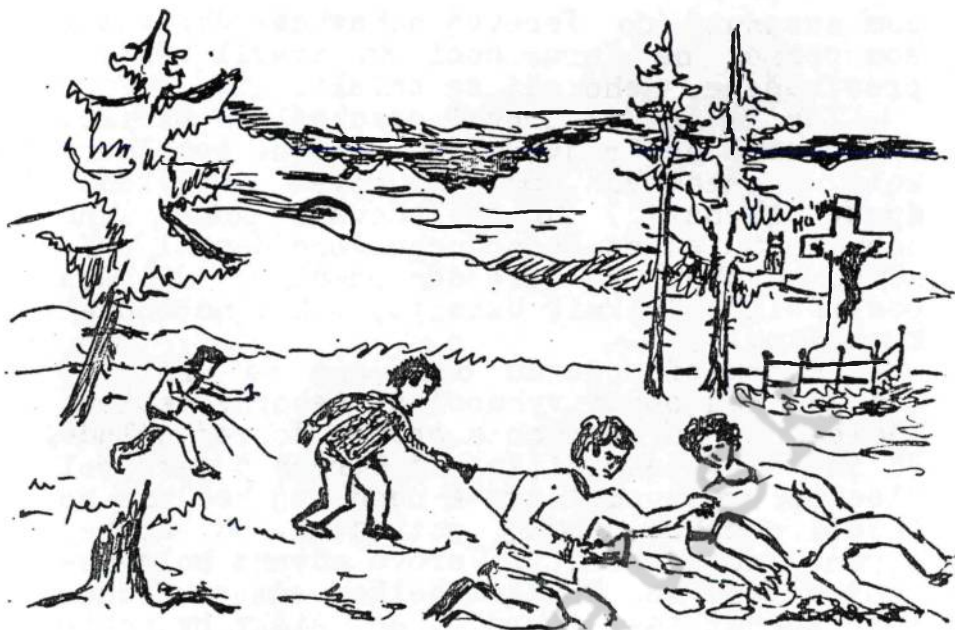
- Určite sa mu niečo stalo. Idem mu naproti - povedal som dosť neuvážene a nečakajúc na názor kamarátov, rozbehol som sa do lesa. No po chvíli, keď mi svetlo nášho ohníka celkom prestalo osvetľovať chodníček a mňa obklopila hustá tma, uvedomil som si nerozvážnosť svojho počínania: 'Veď ani ja nemám baterku. Ako mu pomôžem? Vrátiť sa? Nie! To by vyzeralo, že mám strach...' Moje uvažovanie zrazu prerušil výkrik:

- Aúú! Drží maáá!

Poznal som ten hlas - bol to Jaro. A celkom blízko!

- Jáj, to bolí! Pustíš ma, potvora! - znelo naliehavo ďalej.

'Rýchlo kamen' - prebleslo mi myslou a už som sa ej zohol, aby som v tráve nahmatal nádejnú zbran. Vyzbrojený menšou, asi trojkilovou "skalkou", vrhol som sa za hlasom. Čoskoro som bol pri Jarovi. Podľa revu, ktorý vychádzal z jeho úst som usúdil, že ho drží poriadna obluda. No darmo som si namáhal oči,

nič som nevidel. Žiadne zviera. Ba predsa! Had! Vplazil sa mu do pravej nohavice, tak, že len chvost mu trčal von. Tu veru kamen nepomôže. Hada treba zadusiť.

Bez rozmýšľania som sa vrhol na votrelca. Svaly sa napli, prsty krčovito zovreli studené telo. Nie, nepopustím! Nič to, že Jaro reve a zviera sa trepe. Konečne šanca zachrániť niekomu život. Teraz alebo nikdy!

Asi po troch minútach boja s obludou sa lesnou tmou mihoľ kužeľ svetla baterky. A zanedlho pribehli Duro, Jano a Maťo, ktorí počuli náš krik a vydali sa nám na pomoc.

- Chytré posviet, či sa ešte hýbe! - vyrazil som zo seba jedným dychom.

Jano zameral svetelný kužeľ na moje ruky. V tej chvíli všetci skameneli od prekvapenia, iba ja od hanby. Moje ruky zviazali machom obrastený konár, ktorý bol jedným kon-

som zasunutý do Jarovej nohavice. Ukradomky som pozrel na Jara. Hoci sa tváril vážne a prestrašene, jeho oči sa smiali.

- Tak ty si to urobil naschvál! - skríkol som prísne na "podvodníka" a tajne som žmurkol na ostatných. Bol to povel k "výkonu spravodlivosti". Čo nasledovalo potom, vám nebudem opisovať. Jednoducho Jaro dostal príučku, podobne ako Duro den predtým, keď nás postrašil s "vlkmi". Uznajte, takto natahovať kamarátov!

K dohasínajúcemu ohňu sme sa vrátili, keď sa nad obzor vyhupol strieborný mesiac. Našiel nás zmierených a opäť v dobrej nálade. Už sme si vyjasnili, že náš strach o Jara bol vlastne prejavom lásky k nemu, aj keď sme ho chceli skúškou odvahy potrestať. Na druhej strane sme uznali, že Jarova odvaha bola naozaj veľká, keď dokázal celkom sám v nočnom lese zahrať také divadlo. Ani šišky by neboli v tomto prípade lepším dôkazom.

V dialke zahúkala sova. Vetrík rozševal lístie blízkej brezy, ktoré sa zatrblietalo v mesačnom svite. Všetkých nás naplnil pokoj a šťastie. Naše srdcia horeli láskou a vďačnosťou k Bohu: za krásny den, za prírodu, za kamarátov, za dobrodružstvá a zážitky, za prítomnú chvíľu. Bola to svätá chvíľa, vrchol výletu, pretože každý cítil, že Boh ho miluje. Pochopili sme, že zážitku s Bohom sa nevyrovná nič na svete. Zajtra sa s chatou aj výletom rozlúčime, no tento zážitok v nás ostane navždy.

Drahí chlapci!

V rozprávani o príhodách našich kamarátov, ktorí strávili víkend na chate, som vám opísal hru "Mína". Môžete sa ju zahrať v prírode na svojom vlastnom výlete. A ak by náhodou bolo zlé počasie a museli by ste zostať doma, potom vám ponúkam náhradu: hry "Gombičky" a "Čiarolezec". Prajem vám príjemnú zábavu!

GOMBIČKY

Ku hre potrebujeme 20 gombíkov - desať s 2 dierkami a desať so 4 dierkami. /Veľkosť a farba gombíkov je ľubovoľná./ Každý hráč má zaviazané oči. Jeho úlohou je hmatom rozoznať a podeliť gombičky na dve kôpky podľa počtu dierok. Keďže je to úloha dosť ťažká, je dovolené pomôcť si špendlíkom. Vyhráva ten, kto úlohu splní za najkratší čas.

ČIAROLEZEC

V miestnosti nakreslíme na podlahu dlhú rovnú čiaru /ak sme vonku, čiaru vyryjeme do zeme/. Súťažiaceho postavíme na začiatok, zaviažeme mu oči šatkou a otočíme o 360°. Potom môže vykročiť po čiare. Pri každom kroku sa jej však musí dotknúť aspon kúskom chodidla. Ak položí celé chodidlo mimo čiaru, zastavíme ho a urobíme značku. Ak niekto prejde po celej čiare až na koniec, môže ísť naspäť. Vyhráva ten, kto dôjde najďalej.

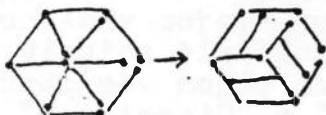
Ak majú hráči zlý orientačný zmysel a hra sa vám nedarí, vynechajte počiatočný obrat o 360°. Naopak, ak sú hráči veľmi šikovní, nech na začiatku urobia obratov vi

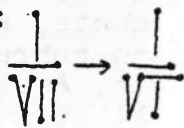
ROZLUŠTENIE HÁDANIEK Z ČÍSLA 4

Zápalkové hádanky

1. úloha:

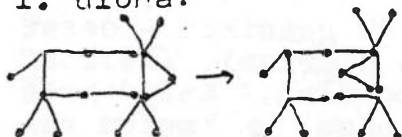
2. úloha:

ROZLUŠTENIE HÁDANIEK Z ČÍSLA 5

Zápalkové hádanky

1. úloha:

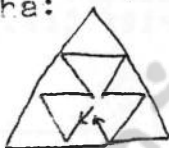

2. úloha:

Nakreslite jedným ťahom

1. úloha:

2. úloha:

Tajnička

Ostaňte pri mne - ostaňte s Kristom

AHOJ!